

EDVARD KOCBEK VERSEI

ALTAMIRA PALOMAR

Az öreg föld — csillag-börtön,
varázsló szem a foglár,
iszony nő a lencsetükrön,
Altamira Palomar.

Az ember úr közepében
prométheuszi úr, bár
dadogás csupán beszéde,
Altamira Palomar.

Két titokra: bölcső-sírra
mered mint a kőoszlop,
Palomar és Altamira,
teleszkóp és mikroszkóp.

Anyag — szellem, kancsal rím,
páros jel páratlan párja,
Palomara Altamir,
ember Pierrot pojáca.

Őskép néven nevezője,
boldog játék: pár-nem pár,
kozmosz szorongás öre,
Altamira Palomar.

A varázsszem felnagyít, és
az anyag tótágast áll,
ebben a cécóban nincs ész,
Altamira Palomar.

Palomar és Altamira,
bolond erők tánca jár,
bolond szél fúj bolond likba,
Altamira Palomar.

(ACS Károly fordítása)

KEGYELEM

Hogyan találjam fel magam az igazságban,
ebben a tiszta és halk rémületben,
ártatlansága nem kötelesség immár,
hanem fogadalmi gyász, a leg-
tisztább emberi tapasztalat.

Az átváltozás több a változásnál.
A lélek több kegyelemben részesül
a testnél, s mégis a test a boldogabb.
A földiség számára, felejthetetlen,
emiatl vagyok nyugtalan, kísérletek
kapnak szárnyra, és megülnek a földi
tárgyakon: honos és
nemes is a test szigora, csupa klasszikus
szonettet kéne írnom, a dac és diadal
szonettjeit, hogy sokáig élhessek
kegyelem nélkül, éltető mélabún,
a szív szívesen vállal otthonául
rövid meséket, korántsem kívánja tudni,
mikor indul a kérlelhetetlen dráma,
és kezdi bizonygatni a hűséget,
boldog zavarba nyilván akkor esem,
ha majd pajkosan rejtezni kezd a test.

A VILÁG TAPASZTALATA

Folyton nyugtalanítón illatozik
a világ friss tapasztalata,
és rám csimpszakodik, olykor csupán
a kisujjamon hordozom, máskor meg
a zsebembe bújjik bele,
majd fellopakszik a kalapom alá,
vagy öltözékem varratain setteng,
van úgy is, hogy fölfelé esthomálylik,
hogy éjféltajt már rám hajnalodjék;
most mindjárt meglegyint a szél,
a mélyemig hatol, s jó kéz kopog
be háromszor, és foglalkoztatni
kezdi érzéseimet s végtagjaimat,
a tapasztalat erre elnémul, és
kezessé válik, akár a cirkuszi ló,
ha megszólal a trombita,
vagy olyan ünnepélyessé tesz engem,
minthogyha mi sem érdekelne —
akkor rendkívüli emberré leszek,
aki hegytetőn ülve naphosszat
sasok röptét figyeli a levegőben
és mást semmit
s a világ hozzám mégis
akkor közelít leginkább
tapasztalatával.

AMOK

Egyetlen háború sem ismer irgalmat,
egyetlen béke sem ismer tartósságot,
minden győzelem érvény nélkül való,
és minden béke szeretet nélkül tart.
Engem az esti sátrak nyugtatnak meg legkivált,
midőn a tűzoltómulatságon megszólal a
rezesbanda, s a legények éjfél után
vontatottan énekelnek. Ilyenkor,

valahányszor lány fülébe suttogok,
valami vad és engesztelhetetlen érzés fog el.
Egy pillanatra roppant erejűnek,
értelmetlennek és halálosan félelmesnek érzem magamat,
az, ami szét akarja zúzni érzéseimet, nem enged
lélegzethez jutnom, valami elviselhetetlenül tiszta,
testtelen és lesújtó és döbbenetes
a levegőbe akar dobni. Halálosan unom már
az ígéreteket, a földi jószágot
és szájalmat. Tudtam, elvesztettem
az utolsó játékomat is, van és szent
haraggal mered rám a leszámolás. Júliusi
éjfelen megvadultam, és addig tapostam
imbolygó árnyékomat, míg le nem rogytam
a letapodott fűbe, és ott hörögtem
a megszégyenítő reggelig.

DUDÁS Kálmán fordításai